

Računovodstvo udruge na primjeru Udruge Hrvatskih branitelja dragovoljaca Domovinskog rata

Mihalić, Iva

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:548164>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-30**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić](#) - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

IVA MIHALIĆ

RAČUNOVODSTVO UDRUGE NA PRIMJERU UDRUGE
HRVATSKIH BRANITELJA DRAGOVOLJACA
DOMOVINSKOG RATA

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2020. godine

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

STRUČNI ZAVRŠNI RAD

RAČUNOVODSTVO UDRUGE NA PRIMJERU UDRUGE
HRVATSKIH BRANITELJA DRAGOVOLJACA
DOMOVINSKOG RATA

Mentor:
Dario Lešić, univ.spec.oec.

Naziv kolegija:
Osnove računovodstva

Studentica:
Iva Mihalić

JMBAG studentice:
02345052769

SADRŽAJ:

SAŽETAK	I
ABSTRACT	II
1. UVOD.....	1
1.1. Predmet istraživanja	2
1.2. Problem istraživanja	2
1.3. Cilj i svrha istraživanja	2
1.4. Metodologija istraživanja	3
1.5. Struktura rada	3
2. RAČUNOVODSTVO	4
2.1. Pojam i uloga računovodstva	4
2.2. Vrste računovodstva i računovodstvenih sustava	9
2.3. Zakonska regulativa u Hrvatskoj	11
3. NEPROFITNE ORGANIZACIJE	14
3.1. Pojam, obilježja i vrste neprofitnih organizacija.....	14
3.2. Udruge i zakonska regulativa u Hrvatskoj.....	15
4. RAČUNOVODSTVO UDRUGA	20
4.1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.....	20
4.2. Računovodstvo Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata.....	23
4.2.1. O Udruzi.....	23
4.2.2. Računovodstvo Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata.....	25
4.2.3. Kratka analiza poslovanja Udruge hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata	27
5. ZAKLJUČAK	37
LITERATURA	38
POPIS GRAFIKONA.....	40
POPIS SLIKA.....	40
POPIS TABLICA	40

SAŽETAK

Udruga predstavlja svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih i pravnih osoba koji imaju neke zajedničke ciljeve, vrijednosti i interese. Udruge se u Republici Hrvatskoj upisuju u Registar udruga i time stječu svoju pravnu osobnost.

Sve udruge u Republici Hrvatskoj dužne su voditi računovodstvo udruge, a sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. U nastavku rada su analizirane specifičnosti računovodstva udruge a način vođenja računovodstva i financijskog izvještavanja udruge je predstavljen kroz Udrugu hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata.

Ključne riječi: računovodstvo, udruga, zakon

ABSTRACT

The Association represents every form of free and voluntary association of several persons who share some common goals, values and interests. Associations in the Republic of Croatia are registered in the Register of Associations and thus acquire their legal personality.

All associations in the Republic of Croatia are required to maintain the accounting of the association, in accordance with the Law on Financial Management and Accounting of Non-Profit Organizations. In the following, the specific features of the association's accounting are analyzed, and the method of managing the accounting and financial reporting of the association is presented through the Association of Croatian Veterans - Homeland War Volunteers.

Keywords: accounting, association, law

1. UVOD

Udruge su dio civilnog društva. Pod civilnim društvom se razumijevaju organizacije koje imaju pozitivan pristup društvenim problemima i koje doprinose općem dobru. Organizacijama civilnog društva pripadaju udruge, zaklade, sindikati i udruge poslodavaca, vjerske zajednice i političke stranke.

Udruga predstavlja svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih i pravnih osoba. Pravne ili fizičke osobe koje se udružuju u udruhu imaju neke zajedničke ciljeve, vrijednosti i interese. Neki od ciljeva zbog kojih se osnivaju udruge su npr. ekološka, humanitarna, informacijska, kulturna, nacionalna, strukovna, sportska, tehnička, znanstvena ili druga uvjerenja. Obično su udruge neprofitne organizacije. One mogu ostvariti dobit radi ostvarivanja svojih ciljeva, međutim ista mora biti iskorištena za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti udruge. Udruga ne može stjecati dobit za osobne svrhe.

Zakonom o udrugama je u Republici Hrvatskoj uređeno postupak osnivanja, registracije, djelovanja, financiranja, imovine odgovornosti, statusnih promjena i nadzora kao i prestanka rada udruge. Cilj Zakona o udrugama je stvaranje preduvjeta za učinkovito financiranje projekata i programa koji provode udruge a koji su od interesa za opće dobro.

Financijsko izvještavanje i računovodstvo neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj je uređeno Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija i Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Navedenom zakonskom regulativom propisan je način vođenja računovodstva i financijsko poslovanje udruge, a kako je tema ovog rada „Računovodstvo udruge na primjeru udruge dragovoljaca hrvatskih branitelja“, isto će biti predstavljeno u nastavku rada.

1.1. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja u ovom radu je računovodstvo i to računovodstvo udruge. Računovodstvo je vještina bilježenja, razvrstavanja, skraćenog prikazivanja i interpretiranja u novčanom obliku izraženih poslovnih događaja i interpretiranja iz toga proizašlih rezultata. Računovodstvo ima veliku i značajnu ulogu u organizacijama jer je potporna funkcija i temelj za poslovanja i donošenje odluka u svim ostalim poslovnim funkcijama. Računovodstvo se može podijeliti na financijsko računovodstvo, upravljačko računovodstvo i računovodstvo troškova, međutim podjela računovodstva se može izvršiti i prema vrstama pravnih subjekata u kojima se vodi računovodstvo, pa tako se računovodstvo dijeli na računovodstvo poduzetnika, računovodstvo obrtnika, proračunsko računovodstvo, a predmet u ovom radu je računovodstvo udruge.

1.2. Problem istraživanja

Problem istraživanja je način vođenja računovodstva udruge. Dakle, kao što je već prethodno navedeno, računovodstvo se može podijeliti prema vrstama poslovnih subjekata u kojima se vodi računovodstvo. Računovodstvo udruge se razlikuje od računovodstva poduzetnika tako da će se ovim radom istražiti problem načina vođenja računovodstva udruge.

1.3. Cilj i svrha istraživanja

Cilj istraživanja je analizirati i predstaviti specifičnosti računovodstva udruge, sa konkretnim primjerom na Udruzi hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata.

1.4. Metodologija istraživanja

Podaci koji će se koristiti za izradu ovog rada bit će iz sekundarnih izvora i to iz raznih domaćih i stranih izvora: knjige, stručni časopisi i razne publikacije objavljene na internetu.

Prilikom izrade rada koristit će se opće metode znanstvenog istraživanja: induktivna metoda, deduktivna metoda, metoda analize, metoda sinteze, metoda apstrakcije, metoda dokazivanja, metoda deskripcije, metoda kompilacije, povijesna metoda i metoda komparacije.

1.5. Struktura rada

Rad se sastoji od pet poglavlja.

U prvom, uvodnom poglavlju, se govori o problemu i predmetu istraživanja, cilju i svrsi istraživanja, radnoj hipotezi, metodologiji istraživanja i strukturi rada.

Drugo poglavlje predstavlja računovodstvo kroz pojam i ulogu računovodstva, vrste računovodstva i računovodstvenih sustava te zakonsku regulativu u Hrvatskoj.

U trećem poglavlju su obrađene neprofitne organizacije, njihova obilježja i vrste neprofitnih organizacija te su predstavljene udruge i zakonska regulativa u Hrvatskoj.

U četvrtom poglavlju je analizirano računovodstvo udruga u Republici Hrvatskoj te je predstavljena Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata i analizirano vođenje računovodstva i financijsko izvještavanje u Udruzi hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata.

Peto, zaključno poglavlje, sažima temu ovog rada.

2. RAČUNOVODSTVO

Računovodstvo postoji u svakom dijelu poslovnog procesa svakog subjekta i zato predstavlja jedno od najsnažnijih i najopsežnijih područja ekonomije. U engleskom jeziku se računovodstvom podrazumijeva izraz „*accounting*“, odnosno računovodstvom ili *accounting*-om se „podrazumijeva djelatnost koja predstavlja zaokruženi sustav evidencije u kojem se na poseban način planiraju, evidentiraju, kontroliraju i analiziraju stanja i kretanja sredstava i poslova u gospodarstvu i s tim u vezi sastavljaju računovodstvene informacije“ (Volarević, Varović, 2013:10).

2.1. Pojam i uloga računovodstva

Postoje različita mišljenja o tome što je računovodstvo i što ono obuhvaća.

„Računovodstvo se može definirati kao vještina bilježenja, razvrstavanja, skraćenog prikazivanja i interpretiranja u novčanom obliku izraženih poslovnih događaja, koji su barem djelomično financijske naravi, i interpretiranja iz toga proizašlih rezultata“ (Vašiček et al., 1995:22).

„Računovodstvo se definira i kao djelatnost koja predstavlja zaokruženi sustav evidencije u kojem se na poseban način planiraju, evidentiraju, kontroliraju i analiziraju stanja i kretanja sredstava i poslova u gospodarstvu i s tim u vezi sastavljaju računovodstvene informacije“ (Volarević, Varović, 2013:10)

„Računovodstvo se definira i kao vještina zapisivanja, razvrstavanja i sažimanja iznosa, transakcija i događaja koji su financijske prirode, te tumačenja nastalih rezultata“ (Dražić-Lutilsky, 2010:11).

„Prema Zgombiću, računovodstvo je uslužna, opisna, odnosno analitička disciplina ili sustav informacija. Kao aktivnost pružanja usluge, računovodstvo zainteresiranim stranama pruža kvantitativno izražene financijske informacije koje im pomažu pri donošenju odluka o rasporedu i upotrebi resursa kako u poslovnim tako i u neposlovnim subjektima. Računovodstvo kao analitička disciplina utvrđuje veliku količinu poslovnih događaja koji opisuju poslovnu aktivnost. Mjerenjem razvrstavanjem i sažimanjem smanjuje tu količinu

podataka na one najhitnije i međusobno povezane stavke, koje, pravilno grupirane i iskazane, opisuju financijsko stanje, rezultate poslovanja i novčani tok određenog gospodarskog subjekta. Računovodstvo kao sustav informacija prikuplja i priopćava ekonomske informacije o poslovnom ili drugom subjektu širokom krugu osoba čije su odluke i djelovanja povezani s aktivnostima subjekta. Dakle, sukladno navedenom, tri su osnovna svojstva računovodstva a to su identifikacija, vrednovanje i priopćavanje financijskih podataka o gospodarskim subjektima zainteresiranim pojedincima.“¹

Za definiranje računovodstva u literaturi se najčešće navode četiri pristupa: (Gulin et al., 2003:10-11)

- „računovodstvo kao vještina, tehnika ili umijeće – radi se o najstarijoj definiciji računovodstva prema kojoj je računovodstvo vještina evidentiranja nastalih poslovnih događaja. Američki institut ovlaštenih javnih računovođa (AICPA, engl. *American Institute of Certified Public Accountants*) definira računovodstvo kao vještinu evidentiranja, klasificiranja i sumiranja u novcu izraženih poslovnih transakcija kao i interpretacija rezultata te vještine,
- računovodstvo kao znanstvena disciplina – definicija računovodstva kao znanstvene discipline definira računovodstvo kao logičko zaključivanje na temelju uspostavljenih načela koja pružaju opći okvir u kojem djeluje računovodstvena praksa ali i vodič za razvoj nove prakse i postupaka,
- računovodstvo kao uslužna funkcija poslovnog subjekta – predstavlja definiciju računovodstva s obzirom na njegovu ulogu u poslovnom subjektu koja se očituje kroz pružanje računovodstvenih informacija,
- računovodstvo kao dio upravljačkog informacijskog sustava poslovnog subjekta – kao dio informacijskog sustava računovodstvo mjeri poslovne događaje u novčanom izrazu i evidentira ih na kontima, procesira ili obrađuje podatke u poslovnih knjigama i izrađuje financijske izvještaje te iste objavljuje.“

Računovodstvena uloga poslovanju pravnog subjekta je vrlo važna i velika. Ona se ogleda kroz potporu upravljačkoj funkciji, razvojnoj funkciji, tehničkoj funkciji, komercijalnoj funkciji,

¹ Zgombić: Business dictionary, Moj Bankar, 2019., dostupno na: <http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/R/Ra%C4%8Dunovodstvo>, pristupljeno: 07.09.2019.

financijskoj funkciji, pravnoj funkciji, kadrovskoj i administracijskoj funkciji. Pružanje potpore navedenim funkcijama u organizaciji se ostvaruje kroz aktivnosti: (EFOS, 2019)

- ✓ „potpora upravljačkoj funkciji:
 - izrađuje gospodarski plan, a u menadžerskom računovodstvu osigurava podatke i izvješća o njegovu izvršenju,
 - izrađuje snimke financijskih tokova,
 - obavlja analize ekonomskih pojava, procjenjuje njihove utjecaje na ostvarenje postavljenih ciljeva i zadataka te daje procjene njihova kretanja,
 - izrađuje financijska izvješća koje uprava dostavlja vanjskim korisnicima: vlasnicima, javnosti, državi, komitentima, bankama, vjerovnicima i dr.,
 - predlaže i rukovodi organizacijom popisa imovine i obveza,
 - osigurava ostalu informacijsku podlogu za upravljanje i vođenje poslovnog odnosno radnog procesa te
 - obavlja računovodstvenu kontrolu svih materijalno-financijskih tokova,
- ✓ potpora razvojnoj funkciji:
 - o procjeni vrijednosti tvrtke,
 - o stanju imovine: po organizacijskim dijelovima, po količini i vrijednosti, po vrstama i skupinama i drugim podjelama,
 - o pojedinačnim i prosječnim stopama otpisa sredstava,
 - o obračunu amortizacije i stupnju otpisanosti,
 - o revaloriziranim vrijednostima imovine,
 - o rashodovanjima imovine,
 - o imovini izvan uporabe,
 - o izvorima sredstava za razvoj (vlastitim, kreditnim, ostalim),
 - o zalihama investicijskog materijala i opreme,
 - o tekućim i završenim ulaganjima u dugotrajnu nematerijalnu i materijalnu imovinu,
 - o brojnim planskim i statističkim podacima te analizama imovine i drugih parametara razvoja,
 - o planiranim i ostvarenim troškovima razvojne funkcije i dr.,
- ✓ potpora tehničkoj funkciji:
 - analitički podatci o imovini,
 - podatci o stanju i kretanju zaliha sirovina i materijala,

- podatci i izvješća o planiranim i ostvarenim troškovima proizvodno-uslužnog procesa,
 - podatci o vrijednostima sasuška, kvara, loma i otpadaka,
 - podatci i izvješća o troškovima nedovršene proizvodnje i nezavršenih usluga,
 - podatci i izvješća o obračunu troškova proizvodno-uslužne funkcije i ključevima za raspored općih troškova,
 - podatci o stanju i kretanju gotovih proizvoda i robe,
 - planske i obračunske kalkulacije svih vrsta cijena,
 - podatci i izvješća o ostvarenim financijskim rezultatima poslovanja proizvodno-uslužnih profitnih centara,
- ✓ potpora komercijalnoj funkciji:
- stanju zaliha prema vrstama, količinama i vrijednostima,
 - obračunu nabavne cijene zaliha,
 - prometu zaliha (nabavama, potrošcima, isporukama i drugom kretanju),
 - robi na putu i nefakturiranim nabavama,
 - usklađivanjima vrijednosti zaliha i njihovoj revalorizaciji,
 - analizama zaliha (stanju, sastavu, obrtanju, starosti, danima vezivanja sredstava u zalihama, vrijednosne analize po metodi ABC i XYZ),
 - popisu zaliha,
 - potraživanjima i obvezama u svezi s nabavkama i prodajama,
 - obračunima ugovorenih, zateznih i kaznenih kamata,
 - stanju pretporeza i obračunatog poreza na dodanu vrijednost,
 - troškovima komercijalne funkcije (osobito onima za reklamu, promidžbu, marketing, reprezentaciju),
- ✓ potpora financijskoj funkciji:
- provođenje financijske politike,
 - osiguravanje financijskih sredstava za nesmetano odvijanje tekućeg procesa poslovanja, za provođenje planiranog razvoja, za profitabilna ulaganja (plasmane) financijskih sredstava, za njihovu racionalnu uporabu,
 - osiguravanje financijske stabilnosti: likvidnost, solventnost i planiranje priljeva i odljeva financijskih sredstava, načini pribavljanja i ulaganja financijskih sredstava, ugovaranje načina i uvjeta naplate potraživanja i plaćanja obveza,

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

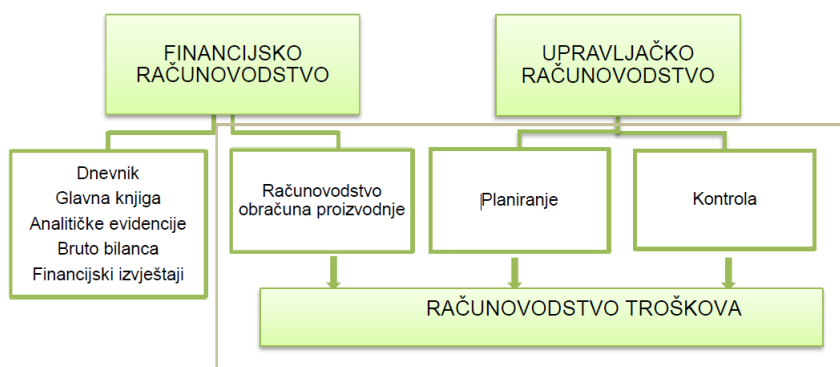
- organizacija i provođenje platnog prometa: likvidatura računovodstvenih isprava, bezgotovinski platni promet, gotovinski platni promet, neposredno namirivanje, platni promet s inozemstvom,
- osiguranje podataka i izvješća o financiranju i financijskom poslovanju, koji su potrebni za rukovođenje, upravljanje nadzor i javni uvid,
- ✓ potpora pravnoj funkciji o:
 - stanju i promjenama imovine,
 - imovini koja je na korištenju putem najma, koncesijskog ili drugog ugovora,
 - obvezama i plaćanju poreza na nekretnine,
 - otkupu zemljišta i prava služnosti tuđega vlasništva i dr.,
 - za potrebe ugovorno-pravnih poslova računovodstvo daje podatke o stanju i vrijednostima imovine koja je predmet osiguranja od nepredviđenih rizika, troškovima otklanjanja štetnih događaja, plaćenim premijama osiguranja prema vrstama rizika, najmanjem iznosu troškova koje treba pokriti ugovorom o najmu,
 - za poslove zastupanja pred sudovima obilno se koriste podatci analitičkog knjigovodstva kupaca i dobavljača i ostalih potraživanja i obveza za potrebe mandatnih tužbi, sudskih sporova i stečajnih postupaka, o obračunatim zateznim i procesnim kamatama za potrebe ovrhe po sudskim presudama, o plasmanima sredstava i dr.,
- ✓ potpora kadrovskoj i administracijskoj funkciji:
 - doprinos za mirovinsko i zdravstveno osiguranje,
 - doprinos za doplatak na djecu,
 - doprinos za zapošljavanje,
 - isplate troškova prijevoza (na rad i s rada),
 - isplate naknada za godišnji odmor,
 - isplate bolovanja,
 - isplate prigodnih naknada,
 - isplate otpremnina i dr.,
 - potpora iz područja standarda zaposlenika osiguravajući podatke o svim vrstama davanja: za sport i rekreaciju, za prigodne susrete, za dodatnu socijalnu zaštitu, za stambeno zbrinjavanje i dr.“ (Ekonomski fakultet u Osijeku, 2019).

Iz predstavljenog se može uočiti i vidjeti koliko je velika i značajna uloga računovodstva za sve ostale poslovne funkcije u poduzeću jer planiranje, poslovanje, organizacija i sl. svih poslovnih funkcija u poduzeću se temelji na podacima koje dobivaju od računovodstva.

2.2. Vrste računovodstva i računovodstvenih sustava

Današnji suvremeni koncept računovodstva definira podjelu računovodstva sa stajališta poslovanja na tri vrste računovodstva, a to su financijsko računovodstvo, upravljačko računovodstvo i računovodstvo troškova (Gulin et al., 2003:17). Povezanost navedenih vrsta suvremenog koncepta računovodstva prikazana je na slici 1.

Slika 1.: Suvremena funkcionalna struktura računovodstva

Izvor: Gulin, D., et al.: *Računovodstvo*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, 2003., str. 17.

Financijsko računovodstvo je računovodstveni sustav koji osigurava kvantitativne informacije koje su potrebne prilikom sastavljanja financijskih izvještaja za eksterne korisnike. Financijsko računovodstvo je formalizirano računovodstvo obvezno po zakonu. Ono je formalizirano do stupnja na kojem informacije koje daje za različite subjekte mogu biti usporedive. Navedeno uređenje se temelji na Zakonu o računovodstvu, računovodstvenim standardima, drugim zakonskim propisima, pravilima struke itd. Drugi dio formaliziranog računovodstva koji se

komplementarno priključuje financijskom računovodstvu jest računovodstvo poreza, a ova dva dijela formaliziranog računovodstva se međusobno isprepliću i nadopunjuju (Perkušić, 2016:10). Krajnji cilj financijskog računovodstva je sastavljanje temeljnih financijskih odnosno računovodstvenih izvještaja (Volarević, Varović, 2013:16).

„Upravljačko računovodstvo predstavlja računovodstveni sustav koji osigurava kvantitativne informacije za menadžere koje su im potrebne u procesu planiranja i kontrole. Nije formalizirano, tj. propisano zakonom, već je regulirano internim pravilnicima. Cilj neformaliziranog (neobveznog) računovodstva je osiguranje podataka i informacija korisnik za upravljanje“ (Perkušić, 2016:10).

„Računovodstvo troškova je neformalizirano (neobvezno) računovodstvo za interne potrebe, odnosno namijenjeno je isključivo internim korisnicima. Ono obuhvaća dio upravljačkoga i dio financijskog računovodstva te predstavlja računovodstveni sustav koji osigurava kvantitativne informacije menadžerima za planiranje i kontrolu (upravljačko računovodstvo) i utvrđuje troškove proizvoda (dio financijskog računovodstva)“ (Perkušić, 2016:11).

„Računovodstveni sustavi podrazumijevaju različita područja računovodstva koja Zakon dijeli na četiri temeljna sustava, a to su računovodstvo poduzetnika, računovodstvo neprofitnih organizacija (fondovsko računovodstvo), računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika i računovodstvo obrtnika i slobodnih zanimanja“ (Belak, 2006:13)

Temelj računovodstva poduzetnika je Zakon o računovodstvu i Međunarodni računovodstveni standardi. Uz navedeno, računovodstvo poduzetnika je podržano još čitavim nizom zakona, pravilnika, uredbi i mišljenja ministarstva, a četiri najznačajnija kriterija koja se primjenjuju u računovodstvu svih vrsta poduzetnika su primjena sustava dvojnog knjigovodstva, primjena načela nastanka događaja, obveza vođenja poslovnih knjiga i obveza izrade temeljnih financijskih izvještaja (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18).

Računovodstvo neprofitnih organizacija se temelji na Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija koji zamjenjuje Uredbu o računovodstvu neprofitnih organizacija te propisuje računovodstveno i financijsko poslovanje udruga. Obveznici primjene Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacije su domaće i strane udruge i njihovi savezi, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore,

sindikati, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, čl. 2).

Računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika se u Hrvatskoj primjenjuje od 2002. godine, a zakonski propisi koji reguliraju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika su Zakon o proračunu, Zakon o proračunskom računovodstvu i računskom planu, Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu i Pravilnik o utvrđivanju korisnika proračuna i vođenju registra.

„Računovodstvo obrtnika se temelji na moderniziranoj varijanti jednostavnog knjigovodstva. Sustav računovodstva koji primjenjuju obrtnici, obveznici poreza na dohodak i slobodna zanimanja nije utemeljen na dvojnog knjigovodstvu. Glavna karakteristika računovodstva obrtnika je primjena načela blagajne kod knjiženja primitaka kao prihoda i izdataka kao rashoda. Za razliku od proračunskih korisnika to načelo se ne primjenjuje na nabavu dugotrajne imovine već se ona amortizira kao kod ostalih poduzetnika“ (Belak, 2006:23).

2.3. Zakonska regulativa u Hrvatskoj

Računovodstveno i financijsko izvještavanje poduzetnika u republici Hrvatskoj je regulirano Zakonom o računovodstvu, Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja (HSFI), Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja. Uz navedeno, na računovodstvo i financijsko izvještavanje još utječu Zakon o trgovačkim društvima, Zakon o porezu na dobit, Zakon o porezu na dohodak, Zakon o porezu na dodanu vrijednost i dr.

„Zakonom o računovodstvu je u Republici Hrvatskoj uređeno računovodstvo poduzetnika, razvrstavanje poduzetnika i grupa poduzetnika, knjigovodstvene isprave i poslovne knjige, popis imovine i obveza, primjena standarda financijskog izvještavanja i tijelo za donošenje standarda financijskog izvještavanja, godišnji financijski izvještaji i konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja, izvještaj o plaćanjima javnom sektoru, revizija godišnjih financijskih

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

izvještaja i godišnjeg izvješća, sadržaj godišnjeg izvješća, javna objava godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća, Registar godišnjih financijskih izvještaja te obavljanje nadzora.“ (Zakon o računovodstvu, NN 78/15, 134/15, 120/16, 116/18)

„Međunarodni računovodstveni standardi podrazumijevaju dogovorena pravila o pripremanju, priznavanju i prezentaciji računovodstvenih stavki poslovnih subjekata. 2001. godine su Međunarodni računovodstveni standardi nadopunjeni Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI). Njih donosi Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Financijsko izvješćivanje po MSFI-evima regulira se Uredbom Europskog parlamenta prema kojoj trgovačka društva, koja sastavljaju konsolidirana financijska izvješća i čije dionice kotiraju na burzama, trebaju sastavljati financijska izvješća u skladu s navedenom Uredbom. U Republici Hrvatskoj je primjena MSFI-a propisana Zakonom o računovodstvu“ (HANFA, 2019).

„Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja (HSFI) je donio Odbor za standarde financijskog izvještavanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Hrvatski standardi financijskog izvještavanja su računovodstvena načela i pravila koja primjenjuje računovodstvena struka, a koriste se kod sastavljanja i prezentiranja financijskih izvještaja. U Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja naznačene su temeljne koncepcije na kojima počiva sastavljanje i prezentiranje financijskih izvještaja. Svrha ovih standarda je propisati osnovu za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvještaja, pomoć revizorima u formiranju mišljenja jesu li financijski izvještaji u skladu s Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja, pomoć korisnicima financijskih izvještaja pri tumačenju podataka i informacija koje su sadržane u financijskim izvještajima. Cilj Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja je da financijski izvještaji temeljeni na ovim standardima pruže informacije o financijskom položaju, financijskoj uspješnosti i novčanim tokovima poduzetnika koje koriste, u prvom redu, vanjski korisnici u donošenju ekonomskih odluka. Financijski izvještaji koji se temelje na Hrvatskim standardima financijskog izvještavanja pružaju informaciju o imovini obvezama, kapitalu, prihodima, rashodima, dobiti i gubitku, promjenama u kapitalu i novčanom toku. Ciljevi Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja jesu razvijati u javnom interesu računovodstvene standarde koji zahtijevaju kvalitetne, transparentne i usporedne informacije u financijskim izvještajima“ (HRSFI, NN 86/15).

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj je propisana struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja za poduzetnike. (Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, NN 95/16).

3. NEPROFITNE ORGANIZACIJE

U nastavku poglavlja bit će predstavljene neprofitne organizacije kroz pojam, obilježja i vrste neprofitnih organizacija, sa posebnim osvrtom na udruge i zakonsku regulativu u Hrvatskoj vezanu za udruge.

3.1. Pojam, obilježja i vrste neprofitnih organizacija

„Neprofitne organizacije u Republici Hrvatskoj predstavljaju organizacije koje su uređene na način da im primarni cilj nije direktno ostvarivanje prihoda već je uobičajeno njihov primarni cilj pružanje usluga koje će zadovoljiti potrebe društva. Prilikom svog rada pojedine profitne organizacije ipak ostvare prihod, međutim takav prihod se ne stječe zbog osobne dobiti ili zbog dobiti članova organizacije već se svaki prihod koji se ostvari u poslovanju neprofitne organizacije koristi za širenje djelatnosti neprofitne organizacije zbog kojega je ona, uostalom, i osnovana.“ (Vašiček et al., 2008:3-4)

Najčešća podjela neprofitnih organizacija je na državne ili javne neprofitne organizacije i na nedržavne ili privatne neprofitne organizacije. Obilježje državnih ili javnih neprofitnih organizacija je ta da su to organizacije koje su uglavnom proračunski korisnici. Navedeno znači da se financijska sredstva potrebna za njihov rad i djelovanje osiguravaju u proračunu države ili proračunu tijela državne uprave ili proračunu tijela jedinica lokalne uprave ili samouprave. Za razliku od državnih ili javnih neprofitnih organizacija, nedržavne ili privatne neprofitne organizacije su osnovane od strane fizičkih ili pravnih osoba i financiraju se prikupljenim članarinama, donacijama, dotacijama ili pružanjem usluga. U nedržavne (ili nevladine) neprofitne organizacije se ubrajaju (Vašiček et al., 2008:17):

- udruge,
- kulturno-umjetnička društva,
- sportska društva, klubovi i savezi,
- sindikati,
- političke organizacije i političke stranke,

- socijalno-humanitarne društvene organizacije,
- vjerske zajednice.

Osnivanje neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj je uređeno različitim zakonima, kao i financijsko izvještavanje i računovodstvo neprofitnih organizacija.

Zakoni kojima je uređeno osnivanje neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj su slijedeći:

- „Zakon o udrugama (Narodne novine 74/14, 70/17),
- Zakon o ustanovama (Narodne novine 76/93, 29/97, 47/99, 35/08),
- Zakon o zakladama i fundacijama (Narodne novine 36/95, 64/01),
- Zakon o sportu (Narodne novine 71/06, 150/08, 124/10, 124/11, 86/12, 94/13, 85/15, 19/16),
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01, 28/06).“

Zakoni i pravilnici kojima je uređeno financijsko izvještavanje i računovodstvo neprofitnih organizacija u Republici Hrvatskoj su:

- „Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14),
- Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18),
- Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18),
- Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15).“

3.2. Udruge i zakonska regulativa u Hrvatskoj

Zakonom o udrugama u Republici Hrvatskoj je uređeno osnivanje, pravni položaj, djelovanje, registracija, financiranje, imovina, odgovornost, statusne promjene, nadzor i prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe u Republici Hrvatskoj. Cilj Zakona o udrugama je osigurati učinkovito djelovanje udruge sa svojstvom pravne osobe te stvoriti preduvjete za

djelotvorno financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge u Republici Hrvatskoj (Ministarstvo uprave, 2019).

„Udruge su svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, koje se, radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljevi koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.“ (Ministarstvo uprave, 2019)

Pravnu osobnost u Republici Hrvatskoj udruge stječe danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske, a načela po kojima djeluju udruge su sljedeća: (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 5-10)

- „načelo neovisnosti – znači da udruge samostalno utvrđuje svoje područje djelovanja, ciljeve i djelatnosti, svoj unutarnji ustroj i samostalno obavlja djelatnosti koje nisu u suprotnosti sa Ustavom i zakonom,
- načelo javnosti – javnost rada udruge uređuje se statutom, u skladu sa zakonom,
- načelo demokratskog ustroja – znači da udrugom upravljaju članovi na način da unutarnji ustroj udruge mora biti zasnovan na načelima demokratskog zastupanja i demokratskog načina očitovanja volje članova,
- načelo neprofitnosti – znači da se udruge ne osnivaju sa svrhom stjecanja dobiti, ali mogu obavljati gospodarsku djelatnost, sukladno zakonu i statutu,
- načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu – znači da udruge slobodno sudjeluju u razvoju, praćenju, provođenju i vrednovanju javnih politika, kao i u oblikovanju javnog mnijenja te izražavaju svoja stajališta, mišljenja i poduzimaju inicijative o pitanjima od njihova interesa.“

Udruge mogu osnovati najmanje tri osnivača, a osnivač udruge može biti svaka poslovno sposobna fizička osoba. Svaka fizička i pravna osoba može postati članom udruge, sukladno zakonu i statutu. Udruge su dužne voditi popis svojih članova na elektronički ili na drugi prikladan način, a popis članova udruge obavežno sadrži podatke o osobnom imenu (nazivu), osobnom identifikacijskom broju (OIB), datumu rođenja, datumu pristupanja udruzi, kategoriji

članstva, ako su utvrđene statutom udruge te datumu prestanka članstva u udruzi, a može sadržavati i druge podatke. Popis članova uvijek mora biti dostupan na uvid svim članovima i nadležnim tijelima, na njihov zahtjev (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 12).

Udruga mora imati statut iako umjesto naziva statut udruga može rabiti i drugi naziv. Statut udruge javno se objavljuje u Registru udruga. Statut udruge ima obvezni i neobvezni sadržaj.

Obvezni dio sadržaja statuta čine odredbe o:

- „nazivu i sjedištu,
- zastupanju,
- izgledu pečata udruge,
- područja djelovanja sukladno ciljevima,
- ciljevi,
- djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi,
- gospodarskim djelatnostima sukladno zakonu, ako ih obavlja odnosno namjerava obavljati,
- načinu osiguranja javnosti djelovanja udruge,
- uvjetima i načinu učlanjivanja i prestanku članstva, pravima, obvezama i odgovornosti te stegovnoj odgovornosti članova i načinu vođenja popisa članova,
- tijelima udruge, njihovu sastavu i načinu sazivanja sjednica, izboru, opozivu, ovlastima, načinu odlučivanja i trajanju mandata te načinu sazivanja skupštine u slučaju isteka mandata,
- izboru i opozivu likvidatora udruge,
- prestanku postojanja udruge,
- imovini, načinu stjecanja i raspolaganja imovinom,
- postupku s imovinom u slučaju prestanka udruge,
- načinu rješavanja sporova i
- načinu rješavanja sukoba interesa unutar udruge.“ (Ured za udruge, 2015:2)

Udruge se upisuju u Registar udruga Republike Hrvatske koji vode uredi državne uprave u županiji odnosno gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove opće uprave, a kojima se, prema sjedištu udruge, podnosi zahtjev za upis u registar. O upisu udruge u registar nadležni ured državne uprave donosi rješenje (Ministarstvo uprave, 2019) Registru udruga Republike Hrvatske trenutno je aktivno 50.372 udruge (Ministarstvo uprave, 2019).

Slika 2.: Web stranica Registra udruga Republike Hrvatske

REPUBLICA HRVATSKA
Ministarstvo
uprave

Uvid u registre | Upisi u registar

Registri | Uvid u registre | Registar udruga Republike Hrvatske

Registar udruga Republike Hrvatske

Registarski broj: OIB:

Naziv udruge: Skraćeni naziv:

Županija: Općina: Područje djelovanja:

Naselje: Djelatnost:

Ulica: Kućni broj:

Dohvati aktivne Dohvati u prestanku Dohvati brisane

Pronađeno je 50.372 rezultata. Prva Prethodna 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Slijedeća Posljednja

Reg. broj	Naziv	Sjedište	OIB	Status
16002098	UDRUŽENJE PROSVJETNIH RADNIKA "SVETI SAVA"	Lučka 2, Vukovar	42128339233	Aktivna
17005248	Marinske Mažoretkinje	Stromoševica II 9, Marina	68042702711	Aktivna
17005258	Udruga lađara "Vrgorac" Vrgorac	Kotezi 13, Kotezi	20494051949	Aktivna
17005264	UDRUGA VETERANA NK "ČAPORICE-TRILJ"	ČAPORICE 86A, Čaporice	02850463474	Aktivna
17005266	UDRUGA NOVI ZVUK	PUT SV. LOVRE 55A, Split	12226944891	Aktivna
13001638	HUMANITARNA UDRUGA ZA POMOĆ DJECI I SOCIJALNO UGROŽENIM OBITELJIMA "SPUDICA"	PERKVOJ VLADIMIRA NAZORA 33, Zadar	93468708055	Aktivna
06001611	Križevačka udruga pivara	Ulica Nine Vauve 12, Križevci	17052935078	Aktivna
31411010	BELOVEŠKI HRVATSKI ČIŠTAČKI I VEŠTAČKI UDRUGA "BIBIJAČ"	AVENIA MARINA, Dubrava, 1. Završak	84333000000	Aktivna

Izvor: Ministarstvo uprave: Registar udruga Republike Hrvatske, 2019., dostupno na: <https://registri.uprava.hr/#!udruge/twUBAAEAAAAAAAAAAAAAAAAAABAQFvaeICAA>, pristupljeno 13.09.2019.

„Članovi upravljaju udrugom neposredno ili putem svojih izabраних predstavnika u tijelima udruge na način propisan statutom. Najviše tijelo udruge je skupština i nju čine svi članovi udruge ili njihovi predstavnici izabrani na način propisan statutom udruge.“ (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 16)

„Imovinu udruge čine novčana sredstva koja je udruga stekla uplatom članarina, dobrovoljnim prilozima i darovima, novčana sredstva koja udruga stekne obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi, kao i druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom, njezine nepokretne i pokretne stvari kao i druga imovinska prava.

Udruga obavlja gospodarske djelatnosti ako je to propisano statutom, a sukladno posebnim propisima kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti.“ (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 30-31)

Udruga prestaje postojati pretankom djelovanja ili likvidacijom udruge. Razlozi za prestanak djelovanja udruge su slijedeći:

- „odluka skupštine o prestanku udruge,

- pripajanje drugoj udruzi, spajanje s drugom udrugom, podjela udruge razdvajanjem,
- protek dvostruko više vremena od vremena predviđenog za održavanje redovne sjednice skupštine, a ona nije održana,
- pravomoćna odluka suda o ukidanju udruge,
- pokretanje stečajnog postupka,
- na zahtjev člana, ako je broj članova udruge pao ispod broja osnivača potrebnog za osnivanje udruge, a nadležno tijelo udruge u roku od godinu dana od nastupanja te činjenice nije donijelo odluku o prijmu novih članova“ (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 48).

„Likvidacija udruge se provodi u slučajevima odluke skupštine o prestanku udruge, proteku dvostruko više vremena od vremena predviđenog za održavanje redovne sjednice skupštine, a ona nije održana, u slučaju pravomoćne odluke suda o ukidanju udruge ili nakon zahtjeva člana kada je broj članova udruge pao ispod broja osnivača potrebnog za osnivanje udruge“ (Zakon o udrugama, NN 74/14, 70/17, čl. 49).

Udruge su dužne djelovati u skladu sa Zakonom o udrugama te voditi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i registru neprofitnih organizacija, Pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, a o čemu će biti riječi u nastavku rada.

4. RAČUNOVODSTVO UDRUGA

Udruga, kao neprofitna organizacija, u okviru svojeg djelovanja, odnosno aktivnosti koje obavlja, dužna je organizirati i ustrojiti obavljanje računovodstvenih poslova. Prethodno je navedena zakonska regulativa u Republici Hrvatskoj, koja regulira isto, te će navedeno biti predstavljeno u nastavku.

4.1. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

Od 1. siječnja 2015. godine stupio je na snagu Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija koji zamjenjuje Uredbu o računovodstvu neprofitnih organizacija te propisuje računovodstveno i financijsko poslovanje udruga.

„Obveznici primjene Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacije su domaće i strane udruge i njihovi savezi, zaklade, fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikati, udruge poslodavaca te sve druge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera.“ (Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 121/14, čl. 2)

Zakonom su propisana dva oblika vođenja knjigovodstva neprofitnih organizacija, dvojno i jednostavno knjigovodstvo. U pravilu udruge vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a u prve tri godine od osnivanja udruga je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo. Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Neprofitne organizacije obvezno vode slijedeće pomoćne knjige: dugotrajne nefinancijske imovine, kratkotrajne nefinancijske imovine, financijske imovine i obveza, zatim knjigu (dnevnik) blagajni, evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija, evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila, knjigu izlaznih računa, knjigu ulaznih računa te ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama (Ured za udruge, 2019).

Udruga koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan se sastoji od:

- „plana prihoda i rashoda,
- plana zaduživanja i otplata,
- obrazloženja financijskog plana“. (Ured za udruge, 2019)

Financijski plan donosi skupština, odnosno tijelo koje je temeljem statuta udruge za to ovlašteno, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana. Zakonski zastupnik udruge odgovoran je za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana (Ured za udruge, 2019).

Zakonski zastupnik udruge može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela ako je:

- „vrijednost imovine udruge na kraju svake od prethodne tri godine uzastopno manja od 230.000,00 kuna i
- godišnji prihod udruge u svakoj od prethodne tri godine uzastopno manji od 230.000,00 kuna godišnje.“ (Ured za udruge, 2019)

Udruge koje će voditi jednostavno knjigovodstvo moraju voditi slijedeće knjige:

- „knjigu blagajne,
- knjigu primitaka i izdataka,
- knjigu ulaznih računa,
- knjigu izlaznih računa,
- popis dugotrajne nefinancijske imovine.“ (Ured za udruge, 2019)

Udruge koje vode jednostavno knjigovodstvo moraju predavati godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima. Zakonski zastupnik udruge dužan je donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela. Ta Odluka mora se donijeti do roka za predaju godišnjih financijskih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu i važeća je dok udruga zadovoljava navedene uvjete, odnosno do opoziva. Udruga koja tijekom godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima podatke o imovini i

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

obvezama, dužna je u roku propisanom za predaju godišnjih financijskih izvještaja Ministarstvu financija dostaviti izjavu o neaktivnosti za prethodnu poslovnu godinu (Ured za udruge, 2019).

„Udruga koja ostvaruje sredstva iz javnih izvora, uključujući i sredstva državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužna je nadležnom tijelu državne uprave, jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno drugom nadležnom tijelu javne vlasti dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava.“ (Ured za udruge, 2019).

Udruga koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod između 3 i 10 milijuna kuna dužna je sukladno pravilima o reviziji financijskih izvještaja, putem ovlaštenog revizora, jednom godišnje, dati na uvid svoje financijske izvještaje.

Udruga koja je u prethodnoj godini imala ukupan prihod iznad 10 milijuna kuna dužna je sukladno pravilima o reviziji financijskih izvještaja, putem ovlaštenog revizora, jednom godišnje, revidirati svoje financijske izvještaje. Godišnji financijski izvještaji neprofitnih organizacija (pa tako i udruge) se objavljuju putem Registra neprofitnih organizacija. Prvi godišnji financijski izvještaji neprofitne organizacije koji se javno objavljuju putem Registra neprofitnih organizacija odnose se na 2013. godinu. Neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo zadržavaju obvezu tromjesečnog izvještavanja. Prvi financijski izvještaji, propisani Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija sastavljaju se za izvještajna razdoblja od 1. siječnja 2015. (Ured za udruge, 2019).

Ovisno o vrsti i opsegu poslovnih aktivnosti, neprofitna organizacija je obvezna voditi evidencije propisane posebnim zakonima, koji uređuju obavljanje te poslovne aktivnosti. Tako su neprofitne organizacije-obveznici poreza na dodanu vrijednost dužne voditi knjige ulaznih i knjige izlaznih računa propisane Pravilnikom o porezu na dodanu vrijednost (za redovne isporuke, za predujmove i za vlastitu potrošnju). Organizacije koje imaju priljeve i plaćanja iz inozemstva dužne su voditi nadzornu knjigu priljeva i odljeva deviza i sve druge evidencije iz propisa o deviznom poslovanju i platnom prometu s inozemstvom. Organizacije koje zapošljavaju zaposlenike u radnom odnosu dužne su voditi tzv. matičnu evidenciju zaposlenih, te sve evidencije o isplaćenim plaćama (porezne kartice) i ostvarivanju drugih socijalnih prava zaposlenih (pravo na mirovinsko osiguranje, pravo na naknadu za bolovanje u slučaju spriječenosti za rad i dr.). Ministarstvo financija obavlja nadzor financijskog poslovanja, računovodstvenih poslova i predaje financijskih izvještaja (financijski nadzor) neprofitne organizacije u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

neprofitnih organizacija te drugih posebnih propisa (npr. Zakona o udrugama) (Ured za udruge, 2019).

4.2. Računovodstvo Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata

Prema Registru udruga, u Republici Hrvatskoj je trenutno aktivno preko pedeset tisuća različitih udruga, čije aktivnosti su usmjerene u različita područja djelovanja. Jedna od njih je i Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata, čije računovodstvo će biti predmet analize u nastavku rada.

4.2.1. O Udruzi

Udruga hrvatskih branitelja-dragovoljaca Domovinskog rata je oblik udruživanja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, koji imaju status dragovoljaca Domovinskog rata utvrđen statusom Udruge, radi okupljanja u jedinstvenu cjelinu i rješavanja njihovih statutih i ostalih životnih pitanja. Udruga djeluje na principu dragovoljnosti kao nevladina organizacija. Članstvo se stalno povećava te trenutačno broji preko 10.300 članova, koji su dragovoljno pristupili oružanim snagama ili formacijama najkasnije do 24. prosinca 1991. godine i u njima se borili najmanje tri mjeseca za obranu hrvatskog naroda i Republike Hrvatske. U članstvo Udruge primaju se i oni građani koji su na dan 24. prosinca 1991. godine bili mlađi od 18 godina ukoliko su sa navršениh 18 godina dragovoljno pristupili u profesionalne sastave Oružanih snaga tijekom Domovinskog rata i borili se za oslobođenje okupiranih područja Republike Hrvatske (UHBDDR, 2019). Udruga je osnovana 3. lipnja 1995. godine (Ministarstvo uprave, 2019).

Ciljevi udruge su:

- „okupljanje branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata u jedinstvenu Udrugu,
- njegovanje i očuvanje tradicija nastalih tijekom Domovinskog rata,

- zaštita statusa i promicanje interesa članova Udruge te svih sudionika i stradalnika Domovinskog rata,
- očuvanje identiteta postrojbi domovinskog rata, obilježavanje obljetnica, bitnih događaja i bitaka u Domovinskom ratu,
- promicanje poduzetništva i samozapošljavanja, zadugarstva, branitelja i članova obitelji.“ (UHBDDR, 2019)

Djelatnosti Udruge su:

- „zaštita prava i promicanje zakonskih rješenja kojima se poboljšava socijalna i pravna zaštita članova Udruge,
- poticanje mjera i osiguranje uvjeta školovanja, dodatnog školovanja i zapošljavanja članova Udruge i njihovih obitelji sukladno njihovoj temeljnoj stručnoj spremi i zdravstvenim mogućnostima,
- osiguranje aktivnog sudjelovanja Udruge i njenih članova u svim oblicima društvenog i javnog života,
- promicanje tjelesne kulture i pružanje potpore braniteljima i članovima njihovih obitelji u bavljenju slikarskim, kiparskim, literarnim i ostalim kulturnim djelatnostima te promicanje dobrih odnosa i razumijevanja među ljudima kroz umjetnički izričaj,
- pružanje psihosocijalne pomoći članovima Udruge uz suradnju sa stručnjacima u svezi poboljšanja obiteljske komunikacije i komunikacije sa zajednicom,
- širenje istine o Domovinskom ratu afirmirajući i razmjenjujući iskustva kroz djelovanje Udruge u međunarodnim okvirima, posebice povezivanjem s udrugama hrvatskih branitelja proisteklih iz Domovinskog rata na području Bosne i Hercegovine,
- suradnja s odgovarajućim državnim tijelima i ustanovama u cilju promicanja interesa i zaštite statusa dragovoljaca Domovinskog rata,
- organiziranje pomoći socijalno ugroženim članovima Udruge i članovima njihovih obitelji, te ostalim pojedincima i skupinama u društvu, kroz humanitarnu djelatnost,
- produkcija filmova i drugih multimedijalnih sadržaja vezanih za ciljeve Udruge,
- priprema, organizacija te javno izvođenje dramskih i drugih scenskih djela,
- organiziranje kreativnih radionica za djecu osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta i odraslih osoba o vještinama u izradi filmskih, elektronskih i kazališnih djela,
- predlaganje u dodjeli činova i odličja zaslužnim dragovoljcima sudionicima Domovinskog rata,

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

- dodjela nagrada i priznanja članovima Udruge za stručan, kvaliteta i pregalački rad.“
(UHBDDR, 2019)

Osnovni podaci o Udruzi hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata mogu se vidjeti sa slike 3.

Slika 3.: Osnovni podaci o Udruzi hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata

01. RNO broj	0023009	02. Datum upisa u registar	10.08.2009
03. Datum brisanja iz registra		04. Datum zadnje promjene	24.07.2017
Napomena			

UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA - DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA

PODACI O NEPROFITNOJ ORGANIZACIJI			
05. Naziv neprofitne organizacije	UDRUGA HRVATSKIH BRANITELJA - DRAGOVOLJACA DOMOVINSKOG RATA		
06. Skraćeni naziv neprofitne organizacije	UHBDDR		
07. OIB	07321284009	08. Matični broj	01123114
09. Pravno ustrojbeni oblik	UDRUGA	10. Broj organizacijskih dijelova	102
11. Naziv matičnog registra	REGISTAR UDRUGA	12. Broj iz matičnog registra	0000090
13. Adresa sjedišta	GUNDULIČEVA 45	14. Poštanski broj	10000
15. Mjesto	ZAGREB	16. Šifra djelatnosti	9499
17. Račun	HR2723600001101264067	18. Statistička oznaka grada/općine	133
19. Osoba za kontakt	MARIJA KRONJA	20. Statistička oznaka županije	21
21. Telefon	01 4855 642	22. Faks	01 4855 642
23. Email	marija.kronja@hi.t-com.hr	24. Web stranica	www.uhbddr.hr

PODACI O OSOBAMA OVLAŠTENIM ZA ZASTUPANJE			
25. Ime i prezime	ZVONKO MILAS	26. Ime i prezime	MARKO CVITKOVIĆ

PODACI ZA BAZU FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA			
27. Obveza vođenja dvojnog knjigovodstva	☒	28. Obveza vođenja jednostavnog knjigovodstva	☐
29. Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, a odluči se za dvojno knjigovodstvo			

Izvor: Ministarstvo financija Republike Hrvatske: Podaci o organizaciji, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Detalji.aspx?id=3283>, pristupljeno 19.09.2019.

4.2.2. Računovodstvo Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca Domovinskog rata

U prethodnom poglavlju je Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, vodi dvojno knjigovodstvo. Poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje moraju voditi udruge koje vode dvojno knjigovodstvo, a sukladno Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija, i koje vodi i Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata su:

- dnevnik - u koji Udruga unosi poslovne promjene kronološki kako nastaju,

- glavna knjiga - u koju udruga unosi evidenciju poslovnih promjena nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima,
- pomoćne knjige - su analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su u glavnoj knjizi iskazani sintetički i druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Nefitne organizacije, a time i Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, vodi sljedeće pomoćne knjige:
 - „dugotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim potrebnim podacima,
 - kratkotrajne nefinancijske imovine, po vrsti, količini i vrijednosti,
 - financijske imovine i obveza i to:
 - potraživanja i obveza - po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama i dr.),
 - primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata - po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima,
 - potraživanja i obveza po osnovi primljenih i danih zajmova i kredita - po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, obračunatim kamatama“ (Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 10/2008, čl. 5-6).

Uz prethodno navedene pomoćne knjige, neprofitne organizacije, pa tako i Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, vodi:

- „knjigu (dnevnik) blagajni (kunska, devizna, porto i druge),
- evidenciju danih i primljenih jamstava i garancija,
- evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila,
- knjigu izlaznih računa,
- knjigu ulaznih računa i
- ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama“ (Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, NN 10/2008, čl. 6.).

Poslovne knjige Udruga vodi za poslovnu godinu, koja je jednaka kalendarskoj godini. Udruga poslovne knjige otvara na početku poslovne godine. Na kraju poslovne godine Udruga

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

zaključuje poslovne knjige i čuva ih u rokovima koji su propisani Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Svako knjiženje i evidentiranje poslovnih promjena koje Udruga provodi u poslovnim knjigama se temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama.

4.2.3. Kratka analiza poslovanja Udruge hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata

Udruga hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, vodi dvojno knjigovodstvo. Sukladno Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, godišnji izvještaji Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, su javno objavljeni na web stranicama Registra neprofitnih organizacija.

Podaci iz godišnjih financijskih izvješća Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, su prikazani u nastavku.

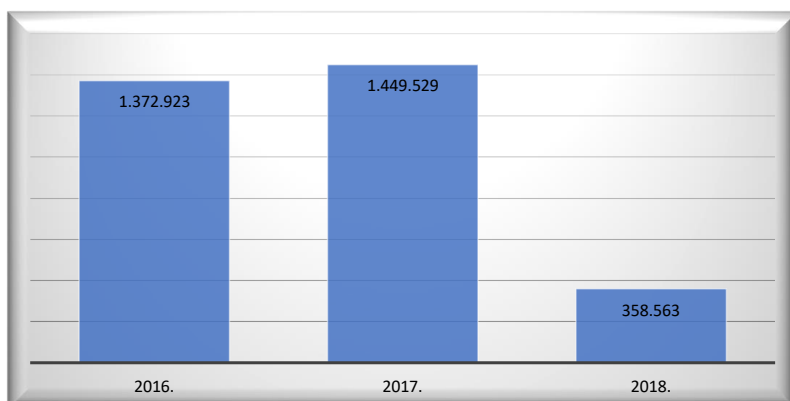
Tablica 1.: Skraćena bilanca Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, za razdoblje 2016.--2018. godine

	2016. (u kn)	2017. (u kn)	2018. (u kn)
IMOVINA	1.372.923	1.449.529	358.563
Nefinancijska imovina	1.108.297	1.108.297	0
Postrojenja i oprema	162.596	173.575	150.939
Prijevozna sredstva	13.154	13.154	13.154
Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	0	0	0
Višegodišnji nasad i osnovno stado	0	0	0
Nematerijalna proizvedena imovina	0	0	0
Ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine	175.750	186.729	164.093
Sitan inventar u uporabi	1.985	7.132	17.075
Građevinski objekti u pripremi	1.108.297	1.108.297	0
Zalihe za obavljanje djelatnosti	0	0	0
Proizvodnja i proizvodi	0	0	0
Roba za daljnju prodaju	0	0	0
Financijska imovina	264.626	341.232	358.563
OBVEZE I VLASTITI IZVORI	1.372.923	1.449.529	358.563
Vlastiti izvori	1.108.297	1.108.297	358.563
Višak prihoda	264.626	341.232	358.563

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

Kao što se može uočiti iz tablice 1., u kojoj su prikazane skraćene bilance Udruge hrvatskih branitelja-dragovoljaca domovinskog rata, za razdoblje 2016. do 2018. godine, udruga se financira iz vlastitih izvora. Imovina udruge je u 2018. godini značajno smanjena u odnosu na 2017. i 2016. godinu, a do navedenog je došlo zbog ustupanja građevinskog objekta u pripremi (Memorijalni centar hrvatskih branitelja) Gradu Vukovaru.

Grafikon 1.: Imovina Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, u razdoblju 2016.-2018. godine (u kn)

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

Razlog značajnog smanjenja imovine u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu je dozvola Udruge hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata Gradu Vukovaru uknjižbu brisanja prava građenja radi izgradnje Spomen obilježja poginulim braniteljima Trpinjske ceste i Borova naselja na k.č.br. 203/2 upisanoj u zk.ul.br. 2687 k.o. Borovo naselje, a koje pravo građenja je upisano u zk.ul.br. 2688 iste k.o. Tabularna isprava je prikazana na slici 4.

Slika 4.: Tabularna isprava

Izvor: Udruga hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata

Tablica 2.: Skraćeno izvješće prihoda i rashoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, za razdoblje 2016.-2018. godine

	2016. (u kn)	2017. (u kn)	2018. (u kn)
PRIHODI	1.263.797	1.420.661	1.662.085
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	0	0	0
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	4.970	2.450	6.570
Prihodi po posebnim propisima	617.400	246.764	883.445
Prihodi od imovine	8.935	253	2.035
Prihodi od donacija	632.492	1.171.194	770.035
Ostali prihodi	0	0	0
RASHODI	1.227.380	1.344.632	1.644.754
Rashodi za radnike	0	79.300	189.968
Materijalni rashodi	1.144.951	1.172.523	1.418.561
Rashodi amortizacije	0	10.979	0
Financijski rashodi	12.286	71.328	25.707
Donacije	70.143	10.502	10.518
Višak prihoda	36.417	76.029	17.331
Višak prihoda - preneseni	228.209	265.203	341.232
Višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju	264.626	341.232	358.563

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnopr/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

Prihodi Udruge hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata su u razdoblju od 2016. do 2018. godine rasli, a što potvrđuju i prikazani podaci u tablici 2. i grafikonu 2.

Prihodi od članarina i članskih doprinosa iznose za 2016. godinu 4.970 te u 2017. godini imamo pad prihoda na 2.450 iz razloga što članarina nije aktivno prikupljena te se odlukom sabora udruge u 2018. godini uvodi obavezno prikupljanje članarine što dovodi do rasta prihoda na 6.570kn.

Prihod od imovine su prihodi od financijske i nefinancijske imovine, u 2016. godini iznosi 8.935 te u 2017.godini imamo pad prihoda od imovine na 253 iz razloga što je postajao otpis osnovnog sredstva (kompjuter) nemogućnosti popravka istog te 2018. godine imamo rast prihoda od imovine na 2.035 kn zbog kupnje nove opreme.

Komentirano [K1]: Čega jabuka? Kilograma mandarina? ...4.970 kuna

Komentirano [K2]: Uvijek ide treće lice jednine.

Komentirano [K3]: Bolje staviti kuna a ne katicu kn.

Komentirano [K4]: šljiva

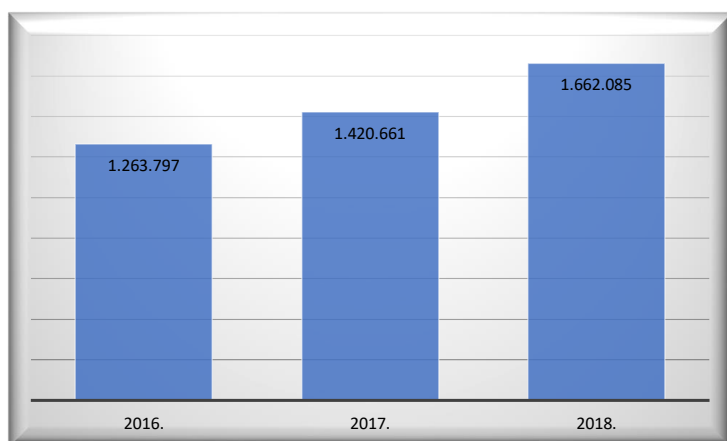
Komentirano [K5]: jagode

Komentirano [K6]: Rečenica nije dobro formulirana – pročitajte ju ispočetka!

Komentirano [K7]: Kakve veze ima rast prihoda sa kupnjom nove opreme?

Rashodi za radnike u 2016. godini iznose 0 te u 2017. godini imamo porast na 79.300 razlog tome je zapošljavanje dva djelatnika 01.kolovoza 2017. godine te time dolazi do porasta u 2018.godini na 189.968kn.

Grafikon 2.: Kretanje prihoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016. do 2018. godine (u kn)

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

Analizirajući ostvarene prihode u promatranom razdoblju iz Izvješća o prihodima i rashodima Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, može se uočiti da u strukturi Prihoda po posebnim propisima u 2016. godini podjednaki udio imaju prihodi od donacija (50%) i prihodi po posebnim propisima (49%), a 1% čine prihodi od imovine. U 2017. godini je u strukturi prihoda povećan udio prihoda od donacija (83%) dok je prihod po posebnim propisima činio udio od 17%. U 2018. godini su u strukturi prihoda prihodi po posebnim propisima činili 54% ukupnih prihoda, a prihodi od donacija 46% u strukturi ukupnih prihoda. U strukturi prihoda od donacija, jednako je raspoređena struktura prihoda od donacija iz državnog proračuna i prihoda od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi po posebnim propisima su se odnosili na prihode od Ministarstva hrvatskih branitelja za koje se Udruga prijavljivala putem raspisanih Natječaja Ministarstva hrvatskih branitelja provedbu svojih projektnih aktivnosti, te financiranje institucionalne podrške Nacionalne

Komentirano [K8]: 0 banana.
U tome se slučaju ne govori „0“, nego ...u navedenoj godini nije bilo rashoda za radnike – a ZAŠTO ih nije bilo?

Komentirano [K9]: ananasa

Komentirano [K10]: u 2017. godini imamo porast rashoda za radnike na 79.300 kuna zbog zapošljavanja novih djelatnika.

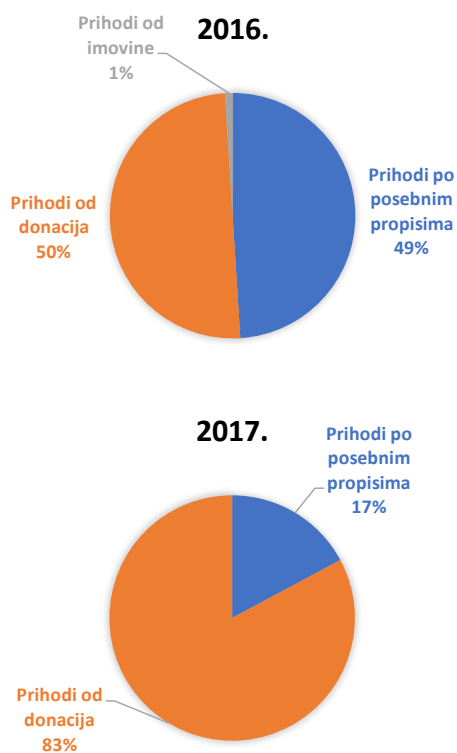
Komentirano [K11]: Zašto je porast u 2018. ? dva djelatnika su zaposlena u 2017.??

Komentirano [K12]: Preformulirati ovu rečenicu da bude jasno čitatelju.

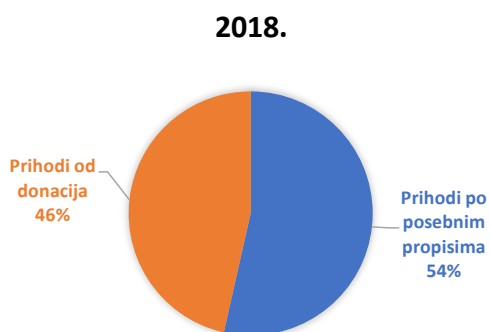
Zaklade za razvoj civilnog društva kroz program u provođenju sustavne podrške udrugama iz Domovinskog rata u Republici Hrvatskoj.²

Grafikon 3. prikazuje strukturu prihoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, u razdoblju od 2016. do 2018. godine

Grafikon 3.: Struktura ostvarenih prihoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016.-2018. godine

² vlastiti izvor (Udruga hrvatskih branitelja – dragovoljaca domovinskog rata)

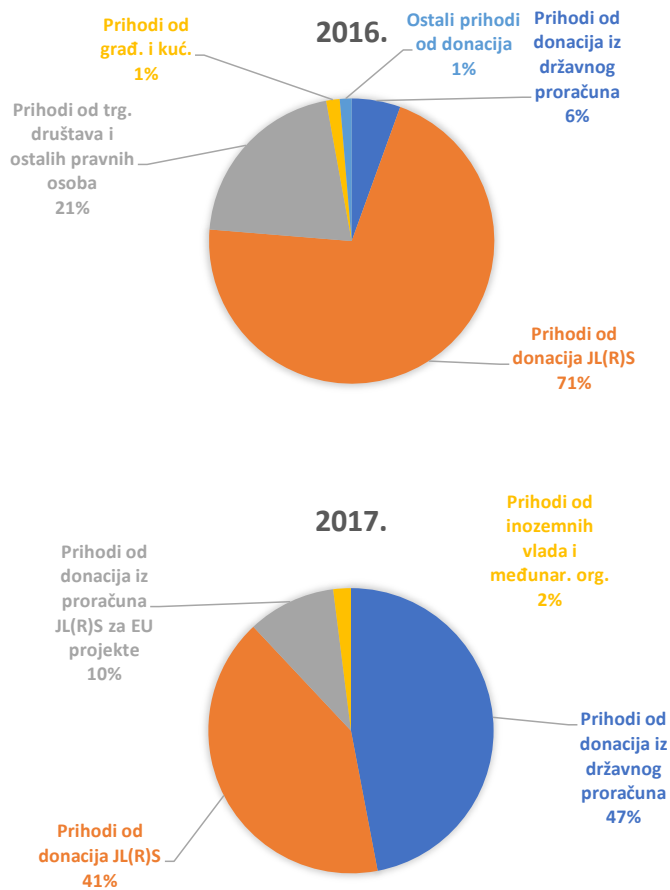

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

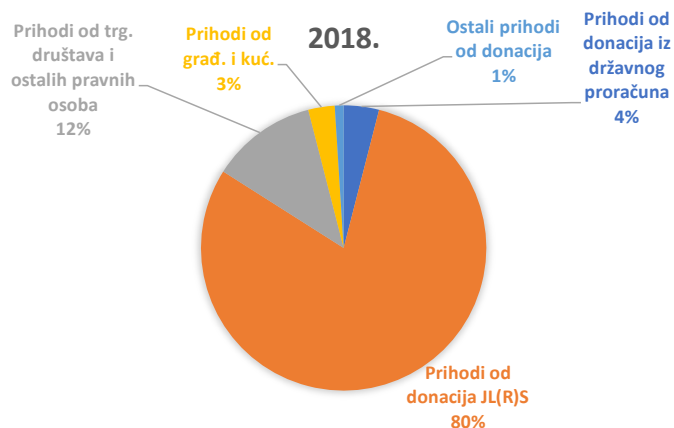
Kao što se može uočiti iz grafikona 3. i prikazane strukture prihoda Udruge, može se reći da je u 2016. i 2018. godini prihod Udruge bio podjednako raspoređen prihod od donacija i prihod po posebnim propisima. U 2017. godini je Udruga priskrbila značajan iznos prihoda od donacija tako da je on činio 83% u strukturi prihoda, u odnosu na 17% koje su činili prihodi po posebnim propisima. U 2016. godini je 1% prihoda činio prihod od imovine.

Struktura prihoda od donacija Udruge prikazana je grafikonom 4.

Grafikon 4.: Struktura prihoda od donacija Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016.-2018. godine

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

Izvor: izrada autorice prema podacima Ministarstva financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na: <https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.

Kao što se može vidjeti iz grafikona 4., struktura prihoda od donacija u promatranim godinama (2016.-2018.) je različita. U 2016. godini najveći udio čine prihodi od donacija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, 71%. 21% čine prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba, 6% prihodi iz državnog proračuna te 1% prihodi od građana i kućanstava, a jednaki udio čine i ostali prihodi od donacija.

U 2017. godini 88% prihoda od donacija čine prihodi od donacija iz državnog proračuna (47%) i prihodi od donacija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (41%). U 2017. godini su u strukturi prihoda od donacija 10% su činili prihodi od donacija iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za EU projekte te 2% prihodi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija.

U 2018. godini su prihodi od donacija jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave činili 80% prihoda od donacija Udruge. Prihodi od donacija iz državnog proračuna činili su 4%, 12% su činili prihodi od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba, 3% su činili prihodi od građana i kućanstava, a 1% ostali prihodi od donacija.

5. ZAKLJUČAK

Zakonom o udrugama u Republici Hrvatskoj je uređeno osnivanje, pravni položaj, djelovanje, registracija, financiranje, imovina, odgovornost, statusne promjene, nadzor i prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe u Republici Hrvatskoj. Udruga predstavlja svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih i pravnih osoba. Pravne ili fizičke osobe koje se udružuju u udruhu imaju neke zajedničke ciljeve, vrijednosti i interese.

Danom upisa u Registar udruge Republike Hrvatske udruhu stječe pravnu osobnost. Kao pravna osoba, dužna je voditi računovodstvo sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2015. godine, a koji je zamijenio Uredbu o računovodstvu neprofitnih organizacija. Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je računovodstveno i financijsko poslovanje udruge.

Navedenim Zakonom propisano je dva oblika vođenja knjigovodstva neprofitnih organizacija, a time i udruge: jednostavno i dvojno knjigovodstvo. Udruge, u pravilu, vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva i poslovne knjige koje su dužne voditi u sustavu dvojnog knjigovodstva su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Udruga hrvatskih branitelja-dragovoljaca Domovinskog rata, koja je predstavljena u ovom radu, vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija godišnji izvještaji Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, su javno objavljeni na web stranicama Registra neprofitnih organizacija te su isti analizirani u ovom radu.

LITERATURA

KNJIGE:

1. Belak, V. (2006). *Profesionalno računovodstvo: prema MSFI i hrvatskih poreznim propisima*. Zagreb: Zgombić & Partneri
2. Dražić-Lutilsky, I. (2010). *Računovodstvo*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
3. Gulin, D. et al. (2013). *Računovodstvo*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
4. Perkušić, D. (2016). *Osnova računovodstva, Skripta*. Split: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel za stručne studije
5. Vašiček, V. et al. (1995). *Računovodstvo za neračunovođe*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika
6. Vašiček, V. et al. (2008). *Računovodstvo neprofitnih organizacija*. Zagreb: RRI F
7. Volarević, H., Varović, M. (2013). *Osnove računovodstva*. Zagreb: Mate d.o.o.

SLUŽBENA GLASILA:

1. Hrvatski standard financijskog izvještavanja, Narodne novine 86/15
2. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja, Narodne novine 95/16
3. Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine 10/2008
4. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Narodne novine 121/14
5. Zakon o računovodstvu, Narodne novine 78/15, 134/15, 120/16, 116/18

IZVORI SA INTERNETA:

1. Ekonomski fakultet u Osijeku: Računovodstvo – osnovni pojmovi, sadržaji i funkcije, dostupno na: <http://www.efos.unios.hr/financijsko-racunovodstvo/wp-content/uploads/sites/261/2013/04/p4.pdf>, pristupljeno 07.09.2019.

Iva Mihalić: *Računovodstvo udruge*
(Završni rad)

2. Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA): Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, 2019., dostupno na:
<https://www.hanfa.hr/getfile/39377/Me%C4%91unarodni%20ra%C4%8Dunovodstveni%20standardi%20i%20Me%C4%91unarodni%20standardi%20financijskog.pdf>, pristupljeno 09.09.2019.
3. Ministarstvo financija: Registar neprofitnih organizacija, dostupno na:
<https://banovac.mfin.hr/rnoprt/Bilanca.aspx?id=3283>, pristupljeno 24.09.2019.
4. Ministarstvo uprave: Registar udruga Republike Hrvatske, 2019., dostupno na:
<https://registri.uprava.hr/#!/udruge/twUBAAEAAAAAAAAAAAAAAAAABAQFvaeICAA>, pristupljeno 13.09.2019.
5. Ministarstvo uprave: Registar udruga, 2019., dostupno na:
<https://uprava.gov.hr/registar-udruga/826>, pristupljeno 12.09.2019.
6. Ministarstvo uprave: Uvid u registre, 2019., dostupno na:
<https://registri.uprava.hr/#!/udruga-detalji/twUBAAEAAAABMDczMjEyODQwMLkAAAAAAAAAAAAEBAW9p4gIB7OYB>, pristupljeno: 18.09.2019.
7. Udruga branitelja dragovoljaca domovinskog rata: O udruzi, 2019., dostupno na:
<http://www.uhbddr.hr/o%20udruzi.html>, pristupljeno: 18.09.2019.
8. Ured za udruge: Računovodstvo udruga, 2019., dostupno na:
<http://int.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=179>, pristupljeno 15.09.2019.
9. Ured za udruge: Vodič za osnivanje udruge, 2015., dostupno na:
https://zaklada.civilnodrustvo.hr/upload/File/hr/izdavastvo/digitalna_zbirka/vodic_za_osnivanje_udruge.pdf, pristupljeno: 13.09.2019.
10. Zgombić: Business dictionary, Moj Bankar, 2019., dostupno na: <http://www.moj-bankar.hr/Kazalo/R/Ra%C4%8Dunovodstvo>, pristupljeno: 07.09.2019.

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1.: Imovina Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, u razdoblju 2016.-2018. godine (u kn).....	29
Grafikon 2.: Kretanje prihoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016. do 2018. godine (u kn).....	32
Grafikon 3.: Struktura ostvarenih prihoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016.-2018. godine.....	33
Grafikon 4.: Struktura prihoda od donacija Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata u razdoblju 2016.-2018. godine.....	35

POPIS SLIKA

Slika 1.: Suvremena funkcionalna struktura računovodstva.....	9
Slika 2.: Web stranica Registra udruga Republike Hrvatske.....	18
Slika 3.: Osnovni podaci o Udruzi hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata.....	25
Slika 4.: Tabularna isprava	30

POPIS TABLICA

Tablica 1.: Skraćena bilanca Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, za razdoblje 2016.--2018. godine	28
Tablica 2.: Skraćeno izvješće prihoda i rashoda Udruge hrvatskih branitelja - dragovoljaca domovinskog rata, za razdoblje 2016.-2018. godine.....	31